

PROJEKT

Interreg
SLOVENIJA – HRVAŠKA
SLOVENIJA – HRVATSKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj
Evropska unija | Evropski fond za regionalni razvoj

KAŠTELIR

Prapovijesne gradine
i etnobotanika za održivi
turizam i ruralni razvoj
– od Krasa do Kvarnera
(preko Brkina, Čičarije
i Istre)

Kulturna baština predstavlja nezamjenjivu vrijednost. Svaki oštećen ili uništen objekt kulturne baštine je ujedno i izgubljen. Briga za njihovo očuvanje i zaštitu u svim uvjetima je briga svakog od nas.

Program suradnje
Interreg V-A Slovenija – Hrvatska

Prioritetna os programa
Očuvanje i održivo korištenje
prirodnih i kulturnih resursa

Specifični cilj programskog prioriteta
Aktivna zaštita baštine
održivim turizmom

Trajanje projekta: 30 mjeseci od 01. 10. 2018
Vrijednost projekta: 1.416.321,03 EUR

Projekt KAŠTELIR – Prapovijesne gradine
i etnobotanika za održivi turizam i ruralni razvoj –
od Krasa do Kvarnera (preko Brkina, Čičarije i Istre),
sufinancira EFRR kroz Program suradnje Interreg
V-A Slovenija – Hrvatska

Kontakti i informacije

Astrid Prašnikar

Voditeljica projekta

M +386 (0)41 638 527

E info@kastelir.eu

W www.kastelir.eu

@kastelir.interregsihr

Partneri projekta

Vodeći partner

Općina Komen, Slovenija

Projektjni partneri

Općina Izola, Slovenija

Univerza v Mariboru – Fakulteta za naravoslovje in
matematiko i Filozofska fakulteta, Maribor, Slovenija

IRRIIS – Inštitut za raziskave, razvoj in strategije
družbe, kulture in okolja, Koper, Slovenija

Javni zavod Komenski Kras, Štanjel, Slovenija

Istarska županija, Pazin, Hrvatska

Općina Mošćenička Draga, Hrvatska

Općina Lanišće, Hrvatska

Park prirode Učka, Lovran, Hrvatska

Pridruženi partneri

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Pokrajinski muzej Koper, Koper, Slovenija

Javni zavod Park Škocjanske jame, Škocjan, Slovenija

Turistično gostinska zbornica Slovenije, Ljubljana, Slovenija

Mestna občina Koper, Slovenija

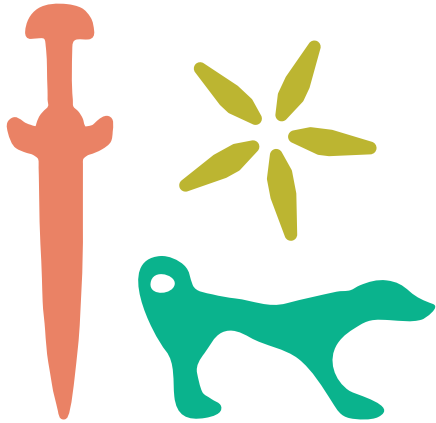
Općina Ilirska Bistrica, Slovenija

Općina Hrpelje – Kozina, Slovenija

Općina Divača, Slovenija

Općina Pivka, Slovenija

Zavod Krasen Kras, Gorjansko, Slovenija

Glavni rezultati – ishodi projekta:

Zemlja kaštelira

Nova prekogranična destinacija za održivi turizam – pokrajina s više slovenskih i hrvatskih gradina, koja će se temeljiti na:

- gradinama cjelokupnog projektnog područja – po cca. 20 posebno promatranih u svakoj državi i 4 oživljene gradine
- četirima INFO-INTERPRETACIJSKIM TOČKAMA
- Centru za promociju gradina i tradicionalne upotrebe bilja u Čičariji, Račja vas
- Arheo-botaničkom parku u mjestu Moščenička Draga
- Konzorciju za gradine – kaštelire, Štanjel
- pričama i uprizorenjima života na gradinama
- zajedničkim popisima (gradina, korisnih biljaka), publikacijama, javnim događajima (konferencijama, festivalima), promotivnom materijalu (vodiči, slikovnice, filmovi, brošure, makete, suveniri i dr.), digitalnim aktivnostima (3D prikazi, mobilne aplikacija, itinerari i dr.)
- marketingu turističkih proizvoda i trgovačke marke
- informacijama, radionicama i drugim osposobljavanjima stanovnika, posjetitelja, turističkih vodiča

Tri nova prekogranična održiva turistička proizvoda

Arheološki prekogranični itinerar temelji se na:

- četirima oživljenim gradinama: Štanjel (Komen, SI), Korte nad Izolo (Izola, SI), Rašpor (Lanišće, HR), Brseč i Ozida (Moščenička Draga, HR) te drugim gradinama projektnog područja povezanim u Zemlju kaštelira
- planu upravljanja gradinama
- očišćenju revitaliziranih gradina i okoline, uređenju, rekonstrukciji i zaštiti revitaliziranih gradina (skanseni, vrtovi, izložbe, oznake, putokazi)
- mobilnoj i web aplikaciji – KAŠTELIRI ROAD
- promociji gradina
- osnovama za uspostavu arheološkog parka te mogućem upisu u UNESCO baštinu

Botanički prekogranični itinerar (vezan uz arheobotaniku i etnobotaniku) temelji se na:

- osam poučno-rekreacijskih i didaktičkih staza u okolici revitaliziranih gradina
- botaničkom parku u Moščeničkoj Dragi
- botaničkom vodiču
- genskoj banci korisnih biljaka
- kodeksu za branje korisnih biljaka
- izvješću o narodnom imenovanju i tradicionalnoj upotrebi biljaka
- mobilnoj i web aplikaciji
- eksperimentalnom nasadu zaštićenih biljaka
- promociji botanike i etnobotanike projektnog područja.

Itinerarij prekograničnih festivala gradina temelji se na:

više sadržajno povezanih festivala na području četiriju revitaliziranih gradina, organiziranih u različitim terminima na temu arheologije, povijesti i antropologije gradina, arheobotanike, botanike, etnobotanike te glazbe gradina.

Projekt KAŠTELIR se aktivno provodi od 01. 10. 2018. Središnja nit projekta su ostaci gradina (kaštelira), zanemarene kulturne baštine koja potječe još iz prapovijesnog razdoblja – brončanog i željeznog doba (2. i 1. tisućljeća pr. n. e.).

Iznenadujuća gustoća gradina na području Krasa, Brkina, Čičarije i Kvarnera dokaz je zajedničkih prirodnih vrijednosti i zajedničke povijesti te homogenosti tog područja u prapovijesti. Zarastanjem gradina, iseljavanjem lokalnog stanovništva, gubitkom tradicije i povezanosti s drevnom prošlošću, izgubilo se i znanje o biljkama koje su u ono vrijeme rasle na tom području te o njihovom korištenju.

Glavni cilj projekta je aktivno očuvanje baštine gradina preko njihovog vrednovanja, zaštite, revitalizacije i promocije, upotrebom neinvazivnih pristupa temeljenih na suvremenoj informacijsko – komunikacijskoj tehnologiji.

Projektom želimo predstaviti tadašnji način života – kroz (1) tradicionalnu upotrebu samoniklog bilja (etnobotanika) i (2) uzgoj starih sorti biljaka (botanika i etnobotanika) – te oživjeti drevnu povezanost ljudi i biljaka te uključiti spomenutu prirodnu i kulturnu baštinu u inovativnu i održivu turističku ponudu. Baština će u skladu s modernim vremenom biti predstavljena na način na koji će služiti održivom prekograničnom turizmu, ruralnom razvoju i održivom upravljanju okolišem.